

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“

виносить: в Австрії:

на цілий рік	24 К
на пів року	12 К
на чверть року	6 К
на місяць	2 К

За границю:

на цілий рік: зі щоденною висилкою 7 доларів або 14 рублів; з висилкою двічі в тиждень 6 доларів або 12 рублів; з висилкою що суботи 5 доларів або 10 руб. Поодиноке число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Виреш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми сердце і віра руска“. — 3 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5 год. по полудні. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Хмельовського ч. 15, II. поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередню засторогу.

Рекламація лише неопечатана вільні від пята. — Оповіді звичайні приймають ся по п. 20 с. від стрічки, а в „Надії“ — 40 сот. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки

Характер і ціль ехаристичного конгресу.

(+) Межнародний XXIII. ехаристичний конгрес, що має відбутися під протекторатом Г. В. цисаря Франца Йосифа від 12. до 15. вересня 1912 р. у Відні, має в цілості характер чисто релігійного торжества. Се торжество має зєдинити представників усіх католицьких народів і всіх ісповідників католицької Церкви всего світа для увославлення найсвятішої Тайни Евхаристії, в котрій утаєний, дійсно присутній на Престолі Христос Спаситель. Задля того збори сего конгресу мають лише оден осередок для своїх нарад і улаштувань: Евхаристію, її глибше зрозуміння, вище почитання і однодушне ісповідання. Се єсть і було одиною, великою і взнеслою ціллю межі народних ехаристичних конгресів. В тім проявляє ся також зовсім поважний, релігійний характер і сего конгресу. Сі конгреси мають побудити весь католицький світ до навзаємних в почитанню і прославленню ехаристичного Христа і розбудити живіше ехаристичне жаття в католицьких кругах усього світа. Евхаристичні конгреси є днями релігійного оживлення і поучення і в тім виступає також справді провідним наданням значіння в наших часах. Голосно і торжественно представляють они в своїй могутній величчї переможне ісповідання личного, надземного, однак в Евхаристії „між нами присутного“ Бога супроти заперечування всего надприродного в наших часах. Сі конгреси є могутнім протестом віри і віруючого думання католицького християнства всего світа супроти що раз зростаючої релігійної рівнодушності і байдужности, супроти змагання до релігійного пониження.

При тім ехаристичні конгреси є торжественним переблаганем і покаянням за щораз зростаючу розпусту і неморальність заблуканого людства. А що ехаристичні конгреси мають чисто релігійний характер, отже зовсім

зрозуміло, що кожний вірний величезної католицької громади церковної, до якої народности або партії не належав у своїм приватнім житті, може і повинен взяти участь в ній. Таким способом кожний ехаристичний конгрес стає цінною заявою єдності і спільности всіх католицьких ісповідників світа. Через те, що всі беруть в ній участь, без різниці віку, народности, стану, майна або освіти, зєдинені однакою любов'ю і почитанням найвишого добра християнства, розбуджує і кріпить незвичайним способом в усіх тих тиснячах і мільонах ісповідників католич. віри почуття релігійної спільности, єдності і приналежности церковної.

Сакраментальним походом і найвищим торжеством ехаристичним всего католич. світа стає ехаристичний конгрес днем радости всего католич. світа, справдешним і дійсним миром і спасенням світовим святом Евхаристії. І якраз сей зєдинюючий і злучний характер конгресу набирає для населення Австрійської держави особливого значіння через те, що різні народи цієї великої держави, змагаючи до сєї взнеслої цілі, сходять ся разом в мирі, а тим самим навчають ся почувати себе в згоді і єдності членами великої громади, щоби се почуття спільности перенести також на свої землі і в тісніший вітчині, щоби плекати і розповсюджувати єї почуття і набирати з них сили до поступованя в приватнім і публічнім житті, почувати ся і поступати як члени однієї і тієї самої громади і держави.

Віденський конгрес повинен в тім напрямі бути посівом до великого релігійного торжества мира католич. світа і спричинити ся до великого діла мира в нашій державі.

Просимо відновити передплату.

3 „истинно-русского“ багна.

В 35. числі „Галичанина“ появило ся „откровенное заявление“ редактора покійної „Русской Волы“ Максима Матвейкова, в яким він вирік ся своїх покровителів та одномисленників з табору Дудкевича. Своім політичним приятелям приписав він у заслугу, що ввели на галицьку Русь „такое воровство, ложь и неправду и политический обман“, яких тут раніше не було, що єго самого спонукали до видавання газетки, в якій він „обкидалъ грязью“ всіх і вся, хто лише стояв одалік „истинно-русского“ багна, що серед вождів табору, в яким він перебував, розіграє ся роль не „русского духа и русской идеи“, а роль захвата денег и набития собственных карманов, що кожний з них готов усунути другого „изъ мѣста хорошей наживы, чтобы побольше имѣть денег для себя“, що у них „русская идея — это деньги“ і т. п.

Сам Матвейков говорить про себе, що „русская идея и фанатизмъ за Русь“ гнали єго в молодих літах не раз „в тюремное заключение“, бо він вірив своїм вождям, однак в їх чесноту стратив віру.

Редактором „Русской Волы“, господином Матвейковым ми вже давніше інтересували ся і то з хвилиною, коли він, по приказу своїх вождів, в нікчемно-брутальний спосіб накликав ся на Експ. Митрополита. Тоді то зібрали ми цілу вязку судових засудів, виданих на Максима Матвейкова в Зборіві, Золочеві, Перемішлі і Тернополі.

Побіч шестимісячного вироку за обиду релігії находимо там також засуди, що з „русской идеей“ не стоять в ніякій звязі, а яких лише тому не наводимо, бо над розкайним грішником, який публічно просить прощення за обиду нанесені невинним людям, годі прецінь глумити ся

І хоть нам звісні докладно причини, які спонукали господина Матвейкова до „откровенного заявления“, а які не так дуже „идеального“ змісту, то і про них не хочемо говорити, а застерігаємо собі голос тоді, як Матвейков помирить ся зі своїми недавніми приятелями і знов захоче а дика стати „редактором“.

Годі однак не признати госп. Матвейкову, щоби він не знав своїх політичних приятелів і щоби не подав про них дуже вірної характеристики. Дійсно „ложь, политический обман, неправда, воровство“ набиване „собственных кармановъ русскими деньгами“ — се невідлучні прикмети людей, що за гроші лише вміють служити, що за гроші себе і руску землю готові продати і продають...

І тут подав нам Матвейков дві події на доказ, що висновки правдиві. Одна з них, що „однимъ изъ новокурсныхъ командировъ“ затребував отъ правления новокурсной „русской народной организации 100 тысячъ коронъ на жизнь для своей семьи въ случаѣ, если бы пришлось ему потерпѣть за „служение Руси“. Хто сим чоловіком?

На жаль, священик, який по реценції гр. Бобринського мав йти перебоєм протав поручень свого Архієпископа, довести до зірвання з католицької церкви, але що він попри „руських убоженіяхъ“ — хитрий Малоросъ, то у зажадав від „истинно-русскихъ“ грошей, щоби єму визначили 100 тисяч корон титулом відшкодованя за „служение Руси“. Чи не гарно, не величнно? Ось як виглядає „русская“ идея промняна на „деньги“ хотьби в австрійській валюті. Однак „истинно-русские“ вожди рішили, що ціла особа згаданого священика не варта такої суми, та що остаточно і їм заплаца „за служение Руси“ також належить ся, тому відмовили єму виплати зажаданих грошей та лишили нашій Церкві на дальшу „службу“ „идеяного“ пан-отця...

Або закинув госп. Матвейков своїм по-

Незвісна гомілія Маркіяна Шашкевича

3 року 1838-го.

подає К. С.

(Конець).

Wyobrazić Sobie łatwo możecie, słuchaczu moje, jak wielka radość ogarnęła Apostołów Świętych; ujrzaawszych Nauczyciela swego, tak dalece, że Ewangelista ś. dodaje, jakoby z radości nie pojmowali się i wierzyć nie chcieli, aby dla nich radość taka, wesele takie mogło być w udziale i znowu zaczęli powątpiewać, iżby to istotnie był Xs. Pan i z tego powodu rzekł im Zbawiciel: Имате ли что съѣдѣнно здѣ, czyli macie co do jedzenia? Они же даша ему рыбы печены части и отъ пчель сотъ, и вземъ предъ ними яде, а они му подали чєстъ рыбы печеной і сѣтѣ мiodowā, а он przyjąwszy to przed niemi pożył, dla przekonania ich, że istotnie jest człowiekiem, mającem ciało, krew i kości, nie duchem, nie zjawiskiem kłamliwym.

Tak więc Xs. Pan, przekonawszy Apostołów S., że to on sam jest, który na krzyżu zamęczon, i który teraz wstał z martwych, przeniknął razem mocą wszystko wiedzącą serca ich i myśli i poznał, że im to zdawało się (3.) niepojętem, jak mógł Xs. Pan, będąc Bogiem, oddać na hańbę, męki i śmierć, i ta była przy-

czyną, iż do nich rzekł: Сіа суть словеса, яже глаголахъ къ вамъ еще сый съ вами, яко подобаетъ скончати ся въ смѣ написаннымъ въ законѣ Моисеевѣ и пророцѣхъ и псалмѣхъ о мнѣ, тоє то jest, о чємъ до was мовѣлѣм, будає jeszcze z waми, t. j. jeszcze przed umęczeniem moim, że koniecznie się spełnić musi, co przepowiedziano było przez Mojżesza, przez Proroków i przez psalmistę Świętego króla Dawida; — zapewne wam wiadomo słuchacze moi, że w starym zakonie prorocy SS. przygotowując lud Izraelski na przyjście Messyasza i wszystko o nim przepowiedzieli, co się stać miało, i co się w samej rzeczy teraz spełniło — i dla tego mowię X. P. dalej po Apostołów SS., nie dziwuјcie się, że Będąc Bogiem przyszedłem na świat, że cierpieć miałem i wstałem z martwych, albowiem tak było przepowiedziano przez proroków i tak się stać musiało, aby prorocтва się wszystkie spełniły, czyli słowami S. Ewangelii: Тако писано єсть, и тако подобаетъ, пострадати Христу, и воскреснути отъ мертвыхъ въ третій день і dodaje dalej: И проповѣдати ся въ имя его покаянію и отпущєнію грѣховъ въ всѣхъ языцѣхъ, на чємъ отъ Іерусалима, Выже єсте свидѣтели ємъ t. j. и бєдє в имени

jego ogłaszana pokuta i odpuszczenie grzechów wszystkim narodom, zacząwszy od miasta Jerozolimy — a wy, uczniowie moi! jesteście świadkami wszystkiego, co się stało — wy uczniowie moi! jesteście świadkami mojego życia, wy byliście ciągle przy mnie i słuchaliście słów moich, nauk moich, wy widzieliście, jak się spełniały na mnie prorocтва, jedno za drugim o moich cierpieniach, mojej śmierci i o moim zmartwychwstaniu, i przez was ma się spełnić prorocтво względem pokuty i nawrocenia wszystkich narodów do Boga, wy im wskazać macie drogę do nieba, oświecić ich rozum, polepszyć ich serca, do pokuty za grzechy, przyprowadzić, złagodzić dzikich, łwa w baranka przeistoczyć, miłość powszechną zasześcić między ludźmi, hardych upokorzyć, podnieść pokornych, pocieszyć straszkanych — a to wszystko w imieniu moim, albowiem byliście świadkami wszystkiego, co się stało i dla tego na was ten wkładam obowiązek, a że jesteście ludźmi słabymi, a ciężar jest wielki dla tego, mowi dalej Xs. азъ послѣ обѣтованіє Отца (4.) моего на вы, выже сидѣте въ градѣ Іерусалимѣ, дондеже облечете ся силою свѣта, пошлѣ вамъ обіетницę ојца моего, а вы перебувайте в мѣстє Јерозалимє, допoкaднє бєдзєцє прызодзани в силѣ, котра прызидзе з високоці — пошлѣ вам Духа S.,

którego wam Ojciec obiecał przez usta moje, a który wam doda odwagi i siły, nie lękając się przeciwności, i śmiało stawiać przeciw złości świata tego. — O tém to czasie ustanowił Xs. P. Kapłanów Bożych, którzy się zwali Apostołami i uczniami jego; a że nauka jego aż do skończenia świata trwać miała czysta, i że ci ludzie ułomni i grzeszni pomocy potrzebują i pośredników między sobą i Bogiem, więc następcami zostawili po Sobie Apostołów S. Biskupów i Kapłanów, czyli księży, którzy na siebie obowiązek przyjmują zaprowadzenia Was do Boga, którzy od Boga Jezusa Xsa moc otrzymali odpuszczania grzechów prawdziwie pokutującymi i którzy w czystości utrzymują naukę Jego, i wam takową, w cerkwi ogłaszają i wykładają; szanujcie ich więc, kochajcie i słuchajcie, albowiem Xs. wyraźnie powiedział do uczniów swoich: Kto was miłuje, ten miłuje i mię, i tego, który mię posłał, Ojca na niebiosach; jeżeli więc Boga miłować i czcić chcecie, i także Jego miłości pragniecie, tedy i sług jego, które mi są Xięża szanować, kochać i słuchać będziecie. — Dawszy Xs. P. Apostołom swoim zlecenie, aby oczekiwali zesłania Ducha S. w Jerozolimie, a potem udali się w świat dla opowiadania jego nauki, i nawracania wszystkich narodów do Boga, wyprowadził ich jak Ewangelia S. powiada do Bythinii*), krainy w ziemi Żydowskiej i błogosławiąc opuścić ich i wznieść

В, Адамский Дивани. — Портієри. — Фіранки. — Стори. — Bonne femme. — Матерії мебльові.
Ціни знижені

Львів, Готель Жоржа

літичним приятелям, що вони на „руських“ крест'янах, які „за Русь і православ'я наставляють грудь на жандармський штик“, д'яляють „гешефт“, за що с'є слезами на глазах негодуваль на них православний чоловік“. Сим „православним“ чоловіком був, як дізнаємося, „батьюшка“ Ілечко, присланий Росією до Теляжа, сокальського повіта, а якому „істинно-русскім“ вожди, незвісно досі, за яку провинку, застановили платню, так що він лишив жену у свого отця-селянина, а сам виїхав з поворотом до Росії...

Так виглядає „ідейність“ наших „істинно-руських“... Не даром називає їх Матвейков людьми, що вносять на галицьку землю „такое воровство, ложь и неправду и политический обман“, яких тут раніше не було.

Багато і ще раз багато!

До історії євхаристичних конгресів.

(+) Євхаристичні конгреси в останніх десяти літах виробилися з малих, скромних починів до великих розмірів і значіння нинішніх часів. Виправді католицька Церква з давнини празнувала в найглибшій покорі і почесі прияву Христа Спасителя в найсв. Тайні Євхаристії з вдячною любов'ю, і надавала сему торжеству протягом часу прилюдних святоточних виразів в святій Євхаристії. Однак доперва в останніх десятиліттях XIX ст. надано сему торжеству світловий характер зводняючи всіх католиків у всесвітніх конгресах. Почин до сего дала французька дівця Тереса Темісіє. Торжественно посьвятою Франції найсвятішому Серцю Ісусовому в чудотворній каплиці в Paray de Monial літом 1872 двома сотками французьких депутатів сєї держави дано почин до сего богослуження Серця Ісусового, а се наведено Тересу Темісіє на гадку устроювання євхаристичних паломництв, котрі почалися у Франції в 1874 р. Перегородом крім французьких католиків брали участь в тих паломництвах також католики з Бельгії, Голландії і Іспанії.

Першим більшим конгресом можна вважати євхаристичний похід паломників з Лілля до Дуе в маю 1875, в котрім взяло участь понад 50,000 осіб, а з тим злучився тоді перший євхаристичний конгрес. По довгих підготовленнях устроено перший міжнародний світловий конгрес євхаристичний 28—30 липня 1881 р. у французькій місті Ліллі. За тим пішли рік річно по різних містах європейських устроювані конгреси, між котрими заслугою на особливе значіння конгрес в Лондоні 9—13 вересня 1908 р., в котрім взя-

się na niebiosa, a oni pokłoniwszy się jemu wrócili z radością, nie że ich opuścił, bo to było prawdziwym i wielkim dla nich smutkiem, ale że ich uczynił nauczycielami ludu i że im obiecał zesłać pocieszyciela i pomocnika Boga Ducha Świętego. I przebywali Apostołowie ciągle w Cerkwi Pańskiej, t. j. byli głosicielami wiary Świętej, nawracali lud do Boga i nakłaniali do pokuty — i wielbili Boga. Podobnie i my Bracia Br. powinniśmy wielbić Boga, być mu wdzięcznymi i miłować go nadewszystko, albowiem wielkie jest miłosierdzie jego nad nami, gdy nas niegodnych i grzechami zplugawionych nie odrzuca, ale z miłości ku nam umiera, z miłości ku nam zostawia nam w nauce swojej święte światło, za którym idąc nie zbłądziemy, ale zajdziemy tam, dokąd serca nasze pragną, t. j. do nieba do niego samego, do Boga, i oglądać Go będziemy w nieskończone wieki. Amen.

M. Szaszkiewicz.

Vidit J. Lotocki. Leopoli die 23. Maji 838.

*) Поправлено почерком крил. Лотоцького на: Bethanii.

ло участь 16 кардиналів, 15 архієпископів, 80 єпископів, 20 ошатів і многи тисячі вірних в тім місті, де королева Єлисавета законом з 1559 р. заборонила була відправу католи. служби Божої. Був се отже величезний успіх католи. Церкви. Не менше світлий був конгрес в Монтреалі в Канаді (1910), в котрім брали участь Є. Е. Митрополит гр. Шентіцький і Преосв. Еп. Ортиньський, а також останній конгрес в Мадриді (1911), в котрім брало участь багато послів і сам король. Там назначено Відець як збирне місце сегорічного конгресу, котрий повинен перевиштити світлостю і чисельністю всі дотеперішні, як можна вносити в дотеперішних приготувань.

Допись з перемискої єпархії.

(Якими стежками йшло до нас московське ієрархство?) (Конець).

Я знав кількох людей, котрих сей декан яко гімназійних учеників зі своїми письмами виправив манівцями в нощі до Росії, де вони вступивши в Холмі до духовної семінарії, покінчили там науку, висвятилися і стали унійтськими священниками. Коли в тій єпархії заводжено силою російську шизму, оден з тих священників, родом з парохії „благочинного“ приїхав до него „посовітувати ся“, бо не міг якось погодити з своєю совістю, щоби „ві сіло ні пало“ відразу відчахнути від правдивої Церкви. І я чув слова „благочинного“:

„Добре вам? чого хочете? Сажаете мучеництва?“ Сидіть тихо, робіть, що вам кажуть, тай тільки який тутка рай в Галичині знайдете? 210 зл. річної конгріву, а там маєте 1200 карбованців.“

А які книжки він потайки одержував та розвивав їх, де і кому міг а найбільше молодим та ще недосвідченим священникам, до яких все відносився ласкаво, приязно та прихильно, чим приваблював собі в них прихильників та однодумців. Чого не могла зробити приязнь, се робив гріш, бо „благочинний“ нераз забавляв ся в добродія або „благодітеля“, даючи „нуждающим ся“ яку підмогу титулом нагороди за службу Богу або титулом позачи, а яку рідко когось убоминав ся.

Велику шкоду не тільки нашій народності, але також і кат. Церкві зробили декотрі гімназійні катехети, бо самі були „русько-го убожденья“ і старали ся свої переконання тишком-нишком виціпати в серця своїх учеників. Коли по зложеній maturi, приходили ученики з цілої Галичини на університет, то ми знали наперед їх вартість, догадували ся їх релігійних і політичних переконань після того, в якій гімназії кінчили они свої науки та який катехит був їх провідником, бо пр. бл. п. о. Гушалевиць мав тільки відемний вплив в останніх літах своєї служби на своїх учениках, а о. Желеховський в Перемислі виховував москвичів; а про інших говорено всіляко.

III.

Однак найкращу та найвігіднішу стежку московщині і шизмі протоптали в нашім краю в значній часті Поляки своєю тактикою, а також деякі власті.

Коли читаємо першу ліпшу книжку польської історії, зараз такої на першій картці здиваємо хвалю, що Польща се край великої, непохитної католицької віри, а читаючи все то, набираємо переконання, що освічена верства того народу не пішла би супротив інтересів католицької Церкви. Тим часом в щоденнім житті цілком що иншого. Возьмім приміром патронат, як виконує его польська католицька шляхта особливо з оглядом на грекат. руске священство в Галичині? Кілько то разів уживає того патронату, щоби вишисувати его в політичних цілях, щоби понизити руского духовного, щоби стати колодою рускому владиці на дорозі, коли він схоче парохію запущену двигнути з занепаду та обсадити діяльним і ревним священником?

Возьмім Жовківщину.

Нині ніхто не криє ся з тою тайною, що у ній проявляє ся шизма, а деякі обаламучені селяни викидають мнимого месії. Владика бажає уздоровлення і поправи таких відносин, приймає в прохоту на опорожнену парохію ревних і певних священників, однак годі викинути всіх „твердих“ батьюшків, бож прецінь і они священниками. А католицькі колятори нишпорять при підписанню презенти тільки за тим, котрий з кандидатів москвич, як они кажуть, starogusin, щоби его обдарувати парохією. На се нечислені приміри з найновіших часів. А ухвали „Prawicy narodowej“ в Кракові, про котрі перед двома роками писали докладно рускі часописи, а висказ „Dziennika polsk-oro“: „nie zaszkodzi trochę szyszy“, а „pacta“ з галицькими москвичами давніших краєвих шефів, чи все то не вказує наглядно, що самі Поляки гарненько топчуть вигіднену стежочку ідеї московської та поширюють московщину в нашім біднім краю.

Або ще одні самі польські часописи (Dziennik polski та др.) сконстатували, що шизма, нахил до Росії, симпатії до російського самодержав'я ширять ся найбільше по читальнях ім. Качковського. В читальнях в світляних образах представляє ся подвиги Росії, її могутність, силу, красу нашому народови; в читальнях ім. Мих. Качковського розпихає ся брошурки, часописи, летучі письма, які мають цілю підірвати основи католицької Церкви, нашої народності, австрійської держави, а захвалити велику всеславянську ідею Росії; але щож з того? Галицький сойм підпоміг сю пропаганду, ухвалюючи обшеству ім. Мих. Качковського 15 тисяч корон з краєвих фондів на цілі общества. Чиж се не страшно, нехай скаже сама більшість галицького сойму? В руських письмах чи в ц. к. урядах, чи в автономічних інституціях, чи в школах уживає ся фонетичної правописи, а общество ім. Мих. Качковського якоюсь тарбарщиною друкує свої іадання, а галицький сойм се підпомагає, щоби борони Боже „російська ідея“ і нахил до шизми в нашім краю не загрили ся. Зрештою Русини, як осудив сам шеф всепольської політики державности Гломбінський в своїм інтерв'ю — се тільки „щеп“, однак пекмістер вискаже, що ми від якогось часу перестали вірити не тільки в его учевість, але навіть у его політичний розум, бо він більше наків лиха цілому нашому краю, чим приривав собі слави, а своєї всепольській партії хісна, такими крайню нерозумними просто дитячими поясненнями. Від професора університету хотайби в Галичині а навіть у Львові вимагає ся таки чогось більше і чогось стійнішого та опертого на научних дослідах.

Я запримітив у своїм житті, що ті люди, котрі щільно вчили ся в гімназії рускої мови, вслухували ся в виклади розумного професора, звичайно пізніше ставали хорошими людьми, що горячо любили свій нарід, свою Церкву, свої традиції і бувальщину. Противно люди тупоумні, нероби, що по руски ледви уміли читати, не ходили в школах на науку рускої мови або мали лихого професора, сиділи у російську дуду та ставали православними. В перемискій єпархії найбільше москвичів рекрутує ся з Лемківщини, де в гімназіях учать по руски ледви читати і писати. І справді наша краєва шкільна Рада повинна видавати науку руского язика і письменства учителям, котрі зуміли би розбудити замилене до рускої мови і письменства. Світло і промінь сонця розганяє пітьму; так і світло правдивої науки зможе розігнати чорне повітє темноти, яке розширило ся над нашим краєм та оновило розум народу, лише, щоби той луч був ясний, світлий, теплий, правдивий, з якого би блеснула велика ідея Христа.

Я чув від многих, щирих, умних та мислячих людей, що положе, в яке пошав наш народ в останніх літах, вельми поважне а навіть грізне; однак не оден з них старав ся потішити тим, що то тільки доба переходова в нашім народі, бо ураган, який зриває ся,

пережене, а опісля знов настане час супокою. А мені здає ся, що у нас витворює ся вулкан, який колись зпаляхне страшним огнем, бо про що давно говорено тільки у Львові, се уже здиблемо в краю. Ось вам правдива подія.

Перед 9 місяцями в однім містечку погоріло кілька міщанських і жи�івських загород. Між загородами спопелілими була і хата міщанина москвофіла. Був се дуже бідненький чоловічок, якого ціле майно може доходило до 1000 К разом уже з побраною асекурацією. В короткім часі той бідненький чоловічок садить мурований і просторий дім вартості яких 8,000 К, не продає ані кусника нивки, незатає вігде довгу, не просить нікого о підмогу, от так чудом доходить до красної хати. Звідсе тото, над тим можна би троха подумати, а ми би може прийшли по нитці до клубочка. Чому то у нас декуди тепер і селяни „мошкофіли“ і шизматики.

Колитий.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торгівлях і приєднувати нам нових передилатників в кругах своїх знайомих.

З державної ради.

На початку вчорашнього засідання палати послів згадав предсідник Сильвестер про помершого п. Кутшера (нім. агр.), опісля приступлено до дневного порядку, т. є справи дорожні.

Перший промовляв п. Мікльос (хр. сусп.), а до нїм п. Вісковски (чеськ. агр.) По промовах пп. Домеса (соц.) і Гостінкара наради відложено.

Палата приступила до дальшої розправи над наглим внеском п. Кернера в справі іменованя судіїв в Чехях.

Пос. др. К. Левицький жалував ся, що останніми літами руска молодіж що раз менше горне ся до судової і взагалі державної служби, а причина сего лежить в тім, що руській молодіж робить ся труднощі, коли вступає до служби, а також при іменованях уносліджує ся Русинів.

Нині в Галичині ані четвертина службових посад не є обсаджена Русинами. Бесідник обговорює основно домагання Русинів що до уживаня службової мови в судах. Если судия бажає жити серед українського народу і добре виконувати своє зване, то повинен пізнати жите сего нещасного народу і послугувати ся его мовою в мові і письмі. Українці не хочуть усунути взагалі польських судіїв ві своїх околиць, лише домагають ся рівноуправлення своєї рідної мови у всіх краєвих урядах і недопущеня сего, щоби під покришкою рускої мови перепачкувано мову російську, для Русинів зовсім чужу, як судову мову, як се стало ся в кількох судах східної Галичини.

Домагає ся влученя до закона о судейській службі постанови, на основі якої кождий кандидат на судію в Галичині мав би вказати ся знанєм рускої мови. На кінець ще раз жалує ся, що рускої молодіжи не приймають до державної служби в Галичині.

На сім перервано наради над наглим внеском.

Міністер скарбу Залеский відповів на запат пп. Панди і Райпеса в справі удрієня правительством дозволу на виданя нових акцій акційним Товариством фабрики оружя.

Бесідник заявив, що ту розходить ся радше о формальне підвищення акційного капіталу через перенесене суми 2,100,000 К з резервового капіталу на капітал акційний, отже о заряджене, котре не є суперечне з законом.

Також проти виданя нових акцій не можна піднести заміту, бо ту передовсім наступила зміна що до кількості, а не що до фактичного фундування поодиноким акцій.

Що робимо нині вечером?

Часто чуємо в часі мясниць се питанє. Відповідь проста. Закупити грамофон світової марки ПИШУЧИЙ АНГЕЛИК який перевишшає що до якості всі інші подібні вироби. Шумні реклами конкурентних фірм завели вже неодного, бо дістав за дорогі гроші лихий товар.

Одинокий склад грамофонів і плит з пишучим ангеликом у

Йосифа Венслера

у Львові ул. Сикстуска ч. 2, ч. тел. 1560.

В Кракові, ул. Фльоринська ч. 25.

Філія в Кракові, ул. Гродзка 71.

Ті грамофони є примінені до новочасної техніки і всіх здобутків на тій області, про що кождий може пересвідчити ся. — Демонстрація без примусу купна. Цінники даром і франко. — Концертний грамофон разом з 5 плитами с. є 10 знять коштує 50 К. Всякі плити, крім марки „Ангелик“ і „Зонифон“, купують по 2 К.

Перерібки патефонів на грамофон ангеликов.

Правительство в своїй практиці вже кілька разів дозволяло на подібне підвишене капіталу і уділювало в подібних випадках свого дозволу. Мін. опрокидує заміт, начеби правительство піддержувало якісь спекуляційні наміри і крило їх власною повагою.

Пос. Паніц кличе: Так е!

Мін. Залеский підніс далше, що не дасть ся виказати звязи меж річевою трансакцією Тов-а фабрики оружя, а відношенням на торзі рент. Нових акцій не продавало ся, лише розділювало ся і в тім поступованю не було нічого замітного. Міністер обговорював вкінці правно-податкову сторону і підніс, що з тих зглядів не було причини до здержання трансакції.

Пос. Дулібич в запиті до предсідника пригадує, що 9. марта 1712. р. призвала Хорватия з власної волі одноголосно право наслідства в женській лінії Габсбургів. В Загребі власти в брутальний спосіб унеможливили населенню пошановане пам'ятки сего акту. Бесідник питає, чи предсідник зволить прийняти до відома загядку про роковини сего акту. (Оплески у полудн. Славян).

Предсідник відповів, що приймає сей запит до відома.

Пос. др. Петрушевич в формі запиту пригадує, що при укладаню лісти членів комісії для піддержування реформи адміністрації углядено всі народи з виїмком четвертого з ряду, українського народу.

Польська народність, з котрою український нарід саме на полі адміністрації є приневолений зводити найтяжчі бої, одержала трох представників і всі они належать до того стороництва, котре стремить до як найбільшого розширення самоуправи. Український клуб звернувся дня 27. липця м. р. до міністра-предсідника з запитом, щоби направлено ту велику кривду і покликано представників українського народу чи то з адміністраційних кругів урядників, чи то з адміністраційного трибуналу. Сей запит остав доси без відповіди. Натомість з нагоди побільшення числа членів комісії ще оден Поляк війшов до комісії, в якій засідає вже трох Поляків. Супроти сеї провокації всего руского народа, питає бесідник предсідника палати, чи постарає ся о се, щоби предсідник кабінета відповів на сей запит.

Предсідник відповів, що зміст запита подасть до відома предсідника міністрів.

Пос. Паніц (хр. сусп.) поставив внесок, щоби над відповіддю мін. скарбу Залеского на запит, отворити розправу на слідуючім засіданю.

В голосованю внесок пос. Панца ухвалено.

Предсідник предложив, щоби найближше засіданє відбуту у вторник дня 12. с. м. з тим самим дневним порядком.

Пос. Немец (чес. соц.) поставив внесок, щоби на слідуючім засіданю взяти під наряду звіт легітимацийної комісії і предлогу о водних шляхах.

Внесок Немеца відкинуто 151 гол. проти 100 і засіданє замкнуто.

Італійско-турецка війна.

Від кількох днів веде ся завзята борба о прибережні узгір'я, що тягнуться недалеко порту Гоме і зовуть ся Меркабоскими. Зустрічі бувають довгі та кроваві, бо має се бути величезна важна для обох сторін стратегічна позиція. Італійські і турецькі депеші доносять раз враз про вислід кожної такої битви, а ніхто в Європі не звертає на неї уваги, бо о много важніші є дві інші квестії: перша, чи буде мирове посередництво великодержав? і друга — чи перенесуть Італійці війну на Егейське море і під Дарданелі?

Що до першої справи, то дійсно роблено ваходи зі сторони великодержав для помирення противників; російський міністер заграничних справ Сазонов за всяку ціну хотів закінчити війну, однак супроти крайньої неуступчивости одної і другої сторони мусів він і інші дипломати покласти рішене італійського спору судбі оружя. Кажуть, що Італія давно вже одержала від Австрії і Німеччини в якімсь тайнім договорі згоду сих держав на овладу Триполітанії. Сим можна би вияснити італійську бундючність в війні з Туреччиною, бундючність основану на тривім союзі з двома європейськими великодержавами. А Туреччина знова не хоче зречи ся Триполітанії в тім

пересвідченню, що она побіджує і оковечено побідить.

В другій справі — поширеня війни на Егейське море, то здає ся, що Італійці вже рішили ся на се. Найперше треба ту занотувати дві важніші італійські депеші, після яких неправдою є, немов би Німеччина застерегла ся проти блокади Дарданелів, бо ні одна держава не вчинила італійському правительству відповідних замітів, а по друге неправдою є, немов би Італійці коли небудь чи кому небудь обіщували не виконувати воєнних операцій на турецьких водах, противно італійське правительство як раз тепер повідомило кабінети великодержав, що уважає своїм воєнним правом виступити оружно проти Туреччини скрізь, з виїмкою Адриїських берегів і довкруг йонських островів.

По такій заяві італійського правительства можна здогадувати ся, що блокада Дарданелів і бомбардованє прибережних вельми численних місточок начне ся небавком. Очевидно, що італійська флота не посує ся в довгий, вузкий, оружений і підмінований Дарданельський пролив, бо втратила би хіба всі кораблі, лише замкне візд до проливу, застановить морську торгівлю і надіє ся, що вигододасть Царгород, який живе з того, що принозять ся кораблями.

Видно, що Порта предвиджує плян Італійців, бо веліла заложити в Дарданельскім проливі міни і рівночасно угодити торговельний шлях, що веде через Малу Азію до Бруси.

На конєць треба підчеркнути, що Італія мобілізує всі свої сили, бо хоче з цілою силою на всіх точках ударити на Туреччину. Медиоланські дневники доносять, що покликано нові відділи резерви.

„Corriere dela Sera“ оголошує лист помершого адмірала Аубри до его жени, писаний перед самою смертю. Як звісно, римська печатя докоряла адміралови, що своєю неспосібністю сирчиннав утєчу турецької флоти до Дарданелів. В сім листі находить ся згадка, що адмірал готов був ударити сейчас на турецьку флоту і все до сего приготовлено, але власне правительство в Римі приказало адміралови зволікати з нападом на турецьку флоту.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В неділю: руско-кат.: Порфирія; римо-кат.: Константина. — **В понеділок:** руско-кат.: Прокопа; римо-кат.: Григорія. — **Віторок:** руско-кат.: Власія іспов.; римо-кат.: Евстахія.

— **В справі заснованя комітету руских женщин для Евхарист. конгресу у Відні,** має відбуту ся в понеділок о год. 3-30 по полудні засіданє Пань, в митрополічій палаті.

— **„Przegląd owi“ у відповідь.** Що многи Поляки, сі католики *par excellence*, уважають руску Церкву за щось менше вартного, річ загально звісна. Та мимо того люблять они перед сьвітом чванити ся своєю любовю, своїми добродійствами для руского народу, рускої Церкви. Дуже часто вирветь ся ім при тім слово правди, слово, яке дає можливість пізнати їх задуми бажаня що до нашого народу, нашої Церкви. На стовицях всепольських часописів се річ щоденна, за те у панів консервативістів не так часто можна се подбати. Звісна річ, сі панове делікатніші. Але за то як сі пани розбалакають ся, тоді вже висипують більше, як треба. З нагоди статі в „Gross-Oesterreich“ про князя Максиміліана саского а Русинів заговорили всі польські часописи — а між ними „Przegląd“, який пренумерує чимало Русинів. (Ч. 53. з 6. марта 1912).

Навівши статю з Gross-Oesterreich каже Przegląd, що всі змаганя до сполуки Церков, се „złudzenie poetyczne“. На доказ перокликує ся між иншим на психологію поодиноких народів і так пише (важимо дослівно): „Weźmy tylko... ten znamienity fakt, że wszystkie prawosławne i ku prawosławiu skłaniające się narody są usposobienia demokratycznego, natomiast wszystkie katolickie i ku katolicyzmowi zbliżające się, są usposobienia arystokratycznego.“

„To też my nie wierzymy w możność złączenia kościoła katolickiego z prawosławnym, a już absolutnie nie przepuszczamy, żeby mogli Rusini służyć za pośrednika w tej mierze. Ten nie zna Moskali, kto wyobraża

sobie, że oni mają jakikolwiek chociażby najmniejszy respekt dla Unii i Rusinów. Rodowity Moskal nienawidzi katolicyzmu i Polaków, ale i Polaków respektuje i katolicyzm respektuje. Natomiast nie respektuje ani thachłów, to jest Rusinów, ani Unii. I jeżeliby się nawracał, a raczej jeżeliby zmienił swoją religię, to zmieniliby wprost prawosławie na katolicyzm, a nie brałby Unii, która zresztą wtedy gdy powstawała, nie była kwiatem wyrosłym na tle uczuć religijnych narodu ruskiego, tylko kompromisem z duchowieństwem prawosławnym, które nie chciało w żaden sposób przejść do celibatu.“

Не знати, чому дивувати ся, чи цілковитий ігноранції Редакції, яка сі стрічки від себе додала, чи злобі і то безграничній.

Забуває Przegląd на слова Христові: „І будетъ едино стадо и единъ пастырь“ і з горі всяку сполуку Церков, о яку ціла вселенська Церква щоденно Бога молить, уважає неможливою. А чому — бо *horribile dictu* — „Rusini mieli by służyć za pośrednika“. Не оглянувши ся, як опісля змалював як найвірнійше погляд Поляків на Унію. Се тільки „kompromis“. Так Панове, у Вас се *kompromis*; тому при кожній нагоді уживались і доси уживаєте всіх способів, щоби сю Унію змести з лиця землі. Likowski, Kalinka давно сказали Вам слова правди. Як треба, то і „trochu schyzmu nie zaszkodzi“, аби тільки допняти свої цілі. Попаранем Москалів покажете найкрасше, чим для Вас Унія. Так, але не сьмієте перед сьвітом виступати в ролі *defensores catholicae fidei*. II.

— **Про бл. п. о. Михайла Бачинського,** пароха Ріпчиць, пишуть нам: Покійний будучи ревним сьвященником був горячим патріотом, беручи живу, чинну участь в житю політичнім, з великою посвятою приватних справ. Довголітній організатор Дрогобицьких працював ревно над просьвітою народу на області політичній а також економічній. Ся надмірна праця, якою він відзначав ся і енергія, якою він доходив прав народних, казали шанувати его навіть нашим народним противникам. Найбільше поборював він русофільство і соціалізм в дрогобицькім повіті і з північними організаторами повіта мусів зводити нераз остру борбу — за їх консолідацію з соціалістами. Ще в осени м. р. на зборах філії „Просьвіти“ викинув з філії соціалістів. В покійнім тратить Дрогобицька Русь одного з найкрасших патріотів, який отверто ставив чоло ворогам нашого народного розвитку. Честь его памяті!

— **Відложене санітарного зїзду.** З Петербурга телеграфують: Організаційний комітет всеславянського санітарного зїзду порішив відложити речинєць скликаня зїзду на оден рік, а се з причини, що на сей рік припадає здвигческіх Соколів. Рівночасно ухвалив згаданий комітет розв'язати питанє т. зв. політичної (?) демонстрації (?), грозячої (!) зі сторони Українців, супроти того, що комітет дозволив їм на уживанє в рефератах і дискусіях зїзду власної мови.

— **Про зїзд всеросійського національного Союзу** пише півурядова „Россія“ таке: „20. лютия ст. ст., по дневним засіданю, головний виїд „всеросійського національного Союзу“ гостив обідом членів зїзду. Перше на здоров'є царя і царского дому підісє тоаст член держ. думи П. Н. Балашов. Тоаст покрито гримким „урра“ і трикратним відспіванєм гимну („Боже царя храни“), другий тоаст пито за основника „Союзу“ — нині міністра комунікції С. В. Рухлова, за національний Союз, за еп. Евлогія, за звісного Меншікова, за Савенка, Дудикевича ітд. Із приведеного, та й із складу членів виділу (Савенко, генерал Топорнін ітд.) можна собі зобразити духа зборів, що так заопікували ся нашими „подъяремниками“ Марушаками.

— **Бійка в міській раді.** З Черновець доносять, що на онодній засіданю міської ради прийшло до нечувано скандальних подій. Іменно два радні Вальштайн і Жолондек просили о голос в формальній справі, але предсідник відмовив їм і уділив голосу р. Бергнерови, протім чого Вальштайн і Жолондек протестували. Коли Бергнер почав промовляти, Вальштайн вирвав ему з рук записки, а тоді Бергнер ударив Вальштайна, що спричинило загальну бійку. Предсідник мусів перервати засіданє.

— **Відкрите полудневого бігуна.** З Християнів одержав від учасників виправи на кораблі „Fram“ телеграму, що Рональд Алинд-

сен, норвежський подорожник, котрий ще 1910 року виїхав ся в подорож до бігуна, дістав ся до полудневого бігуна. Особа, що одержала сю телеграму, впевняє, що ся депеша в повні заслугує на віру. До „Daily Express“ в Лондоні доносять знова з Веллінгтона в Новій Зеландії, що підбігуновий подорожний Амундсен заявив, що капітан Скот дістав ся до полудневого бігуна. Урядові вісті про се відкритє доси нема.

— **Стріл до поїзда.** Дня 4. с. м. о 7. год. вечером стрілив хтось на шляху Коцмирів Краків до залізничного поїзда, що їхав в сторону Кракова. Куля перебила шибу і застрягла в протилежній стіні поштового воза. Урядуючий там поштовий експедієнт лише завдяки щасливому випадкови оминув каліцтва або смерті.

— **Летнича катастрофа.** З Йоганністаль доносять, що реклямовий баллон „Parseval 6“ упав оноді так нещасливо, що его керманіч Ноберс погіб на місці.

Оповіді.

— **Репертуар руского театру в Коломиї** (сала „Сокола“ початок 7-80):

Віторок дня 12. марта „Оповіді Гофмана“, опера в 4 діях з прологом О. Вердія.

В середу дня 13. марта в салі „Каси щадничої“ о год. 7. вечером „Сонце Руїни“ трагедія козацької України в 5 діях Василя Пачовського.

— **Духовні виправи у Львові.** Виділ Тов. св. Ап. Павла повідомляє отсам, що духовні виправи для Панів відбудуть ся в днях 25. до 30. марта с. р. в церкві духовної Семінарії, ул. Коперника 36. кожного дня від 6—7. год. вечером.

Духовні виправи для сьвященічых родін львівської дисцезії відбудуть ся в днях 29. 30. 31 марта і 1. цвітня в Монастирі СС. Василіянок у Львові ул. св. Марка 20. Зголошеня просить ся присилати на адресу Настоятельства тогож монастиря до 27. с. м. — За виділ: *О. Есен Гувар. Др. Д. Ярешко.*

— **Хто вже почуває ся до обовязку жертвувати на цілі Р. Т. П.** зужиту коробку із сірників, туток, чи пасти до обуви, здавався б се буде також почувати ся до обовязку уживати тих товарів з маркою Р. Т. П. У нас на жаль слабе почутє. Складниці неужитків Р. Т. П. переповнені коробками із всяких чужих сірників, пасти і туток, навіть оподаткованих на ворожі нам цілі. Сьвідомі одиниці, цілі родини, а навіть не всі інституції і Товариства не уживають товарів оподаткованих на народні цілі. Годі нам далше приймати від купців перший ліпший виріб, годі то чепенько приймати до відома, що не числять ся з нами на торговельнім ринку. Жадаймо скрізь, навіть рішучо, знанях товарів оподаткованих на народні цілі, п'ятуймо кожного на місці, хто уживає інших виробів, бо крім матеріальної страти, поносимо ще більшу моральну страту супроти чужих народів.

Телеграми

з дня 9. марта.

Відень. (ТКБ). Цісар вислухав вчєра звичайних звітів, опісля на довшім окремім послуханю прийняв міністра кравєвої оборони ген. Георгія, а потім міністра залізниць бар. Форстера.

Мукден. (ТКБ). Часть експедиційного відділу ворохобників, котрі висіли в Манджурії, остала мимо заборони пекінського правительства в Квартунг і в околицях, що граничать з неутральною полозою і доконе там грабежий.

Прага. (ТКБ). Член палати вельмож др. Вацлав Скарда помер вчєра по полудні.

Мальта. (Аг. Гав.). Панцирний кружляк англійский „Hampshire“ одержав приказ уда-ти ся дня 14. марта с. р. на Крету.

Рим. Від трєх днів стоїть в огні найбільша рафінерія сірки на Сицилії під фірмою Тревелля. Дотеперішня шкода має вже виносити поверх 3 мільйоні лірів. Нема виглядів на здаленє огню.

Вашингтон. (ТКБ). Шеф генерального штабу вручив правительству плян змобілізованя 100 тисяч воєків над мексиканською границею. Горожани Зєдинєних Держав, а переважно жінки і діти, опускають Мексик.

Др. Володимир Геринювич.

Нариси до землериса угорської України.

(Дальше).

Для него складають оні ліпшу частину свого зарібку та свого здоров'я; а скільки то людей смерть понесе при стяганні бервен з гір, де завдяки скупству нема ніяких охорон для робітника. Ще одно. В лісі робітники не мають ніякої безпеки. На такий дорогий ви датов не дозволяє собі жид-підприємець. — Смерть переваленого деревом робітника окуплює кількома, найбільше кількостями ринськими. От яким то „господарем“ є наш селянин на своїй споконвічній землі!

Годівля худоби повинна нести великі зиски напому народові на угорській стороні. Прастарі полонини з гарнійшою як у нас пащою покривають собою збока і верхи гір на великих просторах, а тепліше підсоне Угорщини та часті у тій її стороні дощі додатно впливають на ріст трави. Правдива розкіш глядіти на ті простори, покриті здоровою, смачною травою. Однак і тут пішли справи іншою, некористною для нашого мужика ходою. Велика частина полонин тих основ життя гірського населення опинилася в руках жидівських, які видячи великі користи, добувають їх від підупавших матеріально верховинців чим-раз більше. На своїх колись полонинах випасає нині мужик чужо, або за велику оплату свою худобу, живе убого ціле літо, аби під осінь здобути за неї гроша на найкращіші видатки. Через се і годівля та випас худоби розвиває ся дуже пияво; тратить на тім мужик, тратить і населене. В тім вивиску селян лежить нужда верховинців і дорожня мяса.

Час завернути з дороги такої господарки; час скупити в якійсь поважній інституції годівлю худоби. Викупити хочби за солений гріш полонини та уратувати населене від неминучої нужди. Річ се дійсно велика, але подумати, які би гарні наслідки були такої роботи.

Про управу збіжа в горах на підгір'ю не можна поважно говорити. Тут відограє оно підрядну роль, та ледво чи заспокоює дуже скромні вимоги місцевого населення. Низонький вівсик, лиха бараболка на схилах гір і от усе. На увагу заслуговує управа збіжа на тім скравку долів, які заселює український нарід.

Стан її вельми оплаканий. Коли порівнаєш її з управою збіжа Угрі, то увірати тобі не хоче ся, що лани її віддалені від себе ледви на кілька кілометрів. Причиною сего є в першій мірі нерівна, під зглядом оброблення управа рілі; потім доперва іде підземлі. Угорський Русин управляє землею по давньому, от так, аби даром не лежала; господарський наряд у него лихий, давньий, а о розумній навожуванню поля чема і бесіди. Взагалі об тім і не говорять він; уважав би він собі за прогріх, кидати у землю якусь там муку.

Зазначити при тім належить, що північна частина Угорщини, більше-менше по лінії Пряшів-Унгвар-Сигот, заселена Русинами, дуже небогата у великі простори доброї рілі. До часті Угорщини, на полудне від тої лінії, не можна її рівнати. Полуднева сторона рівна, гладонька, не тоять худоби а земля гарна та досить грубий її поклад. Протинно до півночі; туди околиця більше гориста, урвень управної землі сильно хвилює та тим самим потребує великого накладу праці як чоловіка так і худоби. А коли додамо до того стародавні плуги та борони, які тут густо-часто уживає ся, то будемо мати образ видатності праці в порівнанні з зібраними з землі плодами. Одно рівнає ся другому.

Села та осаді взагалі розложені як всю-

да, так і тут природно. Ідуть оні шнурком як за дороговказом за лінією річних берегів, досягаючи майже самого ядра хребта карпатського численними, правобічними притоками Тиси. Усі ті ріки в воду багаті, бо і богата та сторона у воздушні опади, які стримує на собі могучий хребет карпатських гір.

В ряді — годи весною, коли під виливом теплого вітру з полудневих країв та протистійших лучів сонця таяти почнуть сніги, збирають ріки нагло та несподівано, а наслідки того — живлові шкоди. Чим як чим, але могучими виливами від може Угорщина похвалити ся.

Виливи Тиси повинні стати синонімом великих повеней. Сі власне наглі повени наносять рускій часті Угорщини великі шкоди. Не досить того, що заллють увесь управний ґрунт річної, вузької долини, але на доклад того прикриють его верстовою ріні; природа робить своє. Рік річно докладає цеголку до вирівняння нерівності терену; а під тою цеголкою усе майно, уся надія селянина. Вистарчить день дві такої зливи, а городи і поля стають кам'янистими пустинями. Наслідком такого рік річного засипування долин річних підноситься ся урвень долин. Корито річне засипане рінею, а по обох его боках тераси ріні ріжної величини, відповідно до того, як великі та сильні струї водні туди переходили. Такі рік річні виливи від та нашоє великих вестів ріні сороваджують і інші наслідки, що відбивають ся дуже некорисно на господарській стані північних населенців Угорщини.

При кожнім виливі від змінєє ріка своє корито, полишивши сухим своє давнє ложе, засипане звалами ріні, або ділить ся на кілька рамен, що звичайно ведуть по доси урожайній та управній землі. Тому і пусті ті наші села та огороди, неуправні та не дуже видатні рілі на річних долинах тисанських приток. Одиною ще остоєю нашого селянина в тих сторонах, се склін гори, ріля під вівсик та бараболку, та що правда, то гарні сіножати.

А прецінь при добрім управлінню дало би ся заподіяти тим шкідливим впливам від та кам'яним заспам. Однак ґрунти сі належать до народу „Орусів“, що позбавлений усякого впливу в державі, не уміє ушмунти ся о зараду. А опіка ряду починає ся доперва по виділиченю. Отже для тих ще час не прийшов.

Хотят угорських Українців є навіть після сторонничої малярської переписи поперх 400.000, хотят є оні частинною великого тридцятьмиліонового народу, що відживили недавно, в короткім часі двигнув ся на поважний степен культури, то однак помимо сего не мають оні найменшого впливу не то на хід державних справ угорського королівства, але мають навіть заперту дорогу, старати ся про культурне та економічне піддвигнене свого власного національного організму.

Цілковитий занепад культури та національних почувань так запанував тут між нашими братами, що під тим зглядом стоять оні найнижше серед усіх народів нашої монархії.

А причиною сего являє ся послідовна та добре обдумана, на всіх пліях життя переведена політика малярщення, про яку говорять ся та пише ся багато. Під тим зглядом подібні Маляри до Москалів. Між політикою обох правительств є певна схожість. І угорська Україна мала драконський указ, подібний до того, який видала Росія в році 1876. Заборонено тут учати в початкових школах рускої мови, а наказано нагинати до малярської. Що школи, де нині учать руского язика, се не „ласка“ Малярів, а останок давнини, з ліпших часів. Але і ті остой рускості падають під системою малярщення. Раз у раз заступають їх малярськими та зносять науку рідної мови.

(Дальше буде).

Звичайні загальні збори Тов-а „Руска Бесіда“ у Львові

Ринок ч. 10

відбудуть ся по мысли § 20. статутів в суботу дня 23. марця 1912 точно о годинах 6 вечером з отсам порядком дневним: 1) Відчитане протоколу. 2) Звіт уступаючого Виділу. 3) Вибір нового Виділу. 4) Виєсеня членів. — О як численнійшу участь ВП. Панів Членів просить Виділ Товариства „Руска Бесіда“ у Львові.

Вже час

Замовляти б

Народній Торговлі

Природні Літургічні

ВИНА

Австрійські по 96 К. за гект. franco Львів
Герцеговинські по 110 К. „ „ „
Гегелайські по 120 К. „ „ „
Самороднер по 132 К. „ „ „
Самороднер (Special) по 160 К. за гект. „

При замовленях више гект. ціна виєша і то: при замовленях від 50 до 100 літрів о 4 сот. на літрі, а при замовленях више 50 літрів о 8 сот. на літрі.

Бочки, вислані franco до „Магазину Нар. Торг. Стрий“ приймаємо до двох місяців назад по ціні нечисленій. (8—15)

Тисячі ПРИЗНАНЬ до перегляду.

Першорядна ПИСАННЯ
ШКОЛА на
МАШИНИ
Хорберт Ерліх Львів, площа Смольни 4.
Склад машин до писаня і американських уладжень бюрових. (50)

Галія оказійна Doroteum у Львові

лише при ул. Ліндого 6

(бічна Коперника)

продає з вільної руки без

Ліцитації

вживані і нові меблі, що походять із спадщини, конкурсних мас, з ліцитацій і з приватних домов чи то з ріжних повдовінь, перенесеня, виїзду, або інших родинних відносин. Тепер є такі предмети дешево до набути: 2 фортеп'яни, кілька ідалень, спальні і салони, бюрові й канцелярські уладження, уладження мужеских покоїв кавалерських, шафи на книжки, бюрка, бібліотеки, крісла, кресенси, столи-отомани, софи, канапи, зеркала, лампи, годинники, перські і інші дивани, портієри, твєри, образи, мідорити: старинності, мебліки, порцеляни, огнетревалі каєли, машини до писаня, машини до шитя, мосяжні меблі, залізобляшані, як і загалом усякі бюрові уладження по дуже низьких, аж до здивованя цінах.

ЗАМІТКА. Відпроудуючим свої домові уладження платимо найсолідайшій ціни, полагаємо заміни, виміни та перехованя. — „ДОРТЕУМ, ЛЬВІВ, ул. ЛІНДОГО 6 (бічна Коперника). Порозуміне з провинцією листово. (18—30)

РЕВУН

сатира Осипа Маковєя з образами

Струханчука

коштує в Книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові (Ринок 10) 1 К (з поштовою пересилкою К 20 с)

Ол. Галичанка.

Вражія з горогу.

Море. З одеських спогадів. Пароллаом з Одеси до Ялти. В Ялті та її околиці. З Києва. На Тарасовій могилі. З Кам'яця Подільського. Тівольські каскади. Перший вечір в Венеції. Сан-Ремо, Італійський карнавал. По Рівєрі. Вражія з Монака. Карнавал в Ніцці.

Дістати можна в друкарні Ів. Айхельбергера, Львів Ринок ч. 10.

Парохія, львівської архієп., на підгір'ю, 3.200 душ (камеральщина), 120 моргів рілі, ріка, почта, молочарня і т. д. в місці, залізняця 4 км., до заміни за рівноградну. Зголошеня слати під М. Ш. poste restante Креховичі К. Долини.

ДО

АМЕРИКИ
КАНАДИ

найліпше перевозить

Лінія Кунарда

у ЛЬВОВІ ул. Городецька 99.

Ціна переїзду кораблем 220 корон за дорослі особи разом з поголовним податком, а 120 К за діти понизше 12 літ з погол. подат.

Уважайте на ч. 99.

ВІДІЗД З ПОРТІВ:

Саксонія з Триєсту 17. марця.

Ультонія з Реки 13. північя.

З ЛІВЕРПОЛЮ:

Найскорші і найвеличавіші пароходи на світі:

Люзітанія, дня, 30/3, 27/4, 18/5.

Мавританія, 23/3, 13/4, 11/5, 1/6 1912.

Подвійний хосен!

Хто набуває в „Торговельно-промисловім Союзі“ ул. св. Антонія ч. 1.
Вишивані сорочки від 12—20 К,
„ краватки „ 250 К
„ ручники „ 8— К
Переписні листки Мавастирського дуже гарні по 10 с синні так само ґудульські виробы. Килими по 16 К 1 метр. Машини до писаня „Адлер“ руска 600 К — руско польська 650 К і проче — той дає заробляти самому і сирочинає більший процент на рідні школи. Замовлення л и ш письменно!

„Торговельно-промисловий Союз“ у Львові ул. св. Антонія ч. 1.
Гроші слати ул. Мохначого ч. 12.

Нечувана!

ПРАКТИКА ПАРЦЕЛЯЦІЙНА коштом 20.000 К.

Ціна брошури після числа замовлень.

Замовлення: о. Попович, Городенка, п. Городенка. (7—8)

Асекуруйте своє майно від огню в „Дністрі“!

Кожний Русин повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не понести страти, бо достаток одиниці то добробит цілого народу.

дий Русин повинен асекуровати ся тільки в рускім товаристві взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“

Нема жадного иншого руского товариства асекураційного, тільки один

„ДНІСТЕР“

„ДНІСТЕР“ рахує найдешевші оплата заобезпеченя селянських будинок.

„ДНІСТЕР“ звертає кождорічний чистий зиск своїм членам; на рік 1911 виносить зворот 10%.

„ДНІСТЕР“ одіює та виплачує шкоди по огню скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двох господарів на одінятелів.

„ДНІСТЕР“ дає підмоги руским школам і бурсам, де виховують ся селянські дітя.

Люди асекуровані в „ДНІСТРІ“ можуть дістати позичку у всіх великих Банках і в Товаристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ виносять з кінцем 1911 року 3.353.305 корон.

„ДНІСТЕР“ приймає обезпеченя на жите у всіх догідних комбінаціях (на дожитє, посмертні капітали, посаги, ренти).

В „ДНІСТРІ“ можна обезпечати від крадени з вломом движимости всякого рода, а товариства кредитові готівку, цінні папери і векслі за дешевою оплатою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові, у власнім домі ул. Руска ч. 20.